

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

**Nr. ASS-04
din 04.02.2016**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) și art. 93 ale Legii concurenței nr.183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței¹ nr. 18 din 05.07.2012 și materialele anexate,

A CONSTATAT:

La data de 29.06.2012 în adresa Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței (în continuare ANPC), a parvenit cererea Asociației de Coproprietari în Condominiu nr.55/301 (în continuare Asociație) în care sânt reclamate semnele încălcării art.6 al Legii nr.1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței de către S.R.L. „Glorinal” (în continuare Glorinal) și se solicită examinarea acesteia prin prisma legislației concurențiale.

Asociația, acționând din numele și în interesul proprietarilor de apartamente din mun.Chișinău, str. Valea Trandafirilor nr. 18 și nr. 20, afirmă că Glorinal stabilește tarife exagerate la serviciile de energie termică și apă caldă pentru locuitorii blocurilor din str. Valea Trandafirilor nr. 18 și nr. 20.

În rezultatul examinării cererii Asociației și a materialelor aferente acesteia (scrisoarea cu nr. de intrare 774 din 29.06.2012), Consiliul Administrativ al ANPC, în cadrul ședinței din 05.07.2012, a emis Dispoziția nr.18 privind intentarea acțiunii referitor la semnele încălcării art.6 lit. h) al Legii cu privire la protecția concurenței nr.1103-XIV din 30.06.2000 de către Glorinal privind stabilirea unor prețuri

¹Succesor de drepturi al ANPC este Consiliul Concurenței.

monopolist ridicate pentru serviciul de energie termică și apă caldă oferit proprietarilor apartamentelor din mun. Chișinău, str. Valea Trandafirilor nr.18 și nr. 20.

Informațiile în baza cărora au fost efectuate constatările și concluziile din raport

1. Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012.
2. Legea cu privire la protecția concurenței nr.1103-XIV din 30.06.2000 (abrogată prin Legea nr.183 din 11.07.2012).
3. Informațiile obținute de la:
 - Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare ANRE).
 - Inspectoratul Energetic de Stat.
 - Direcția Generală Locativ - Comunală și Amenajare a Consiliului Municipal Chișinău.
 - S.R.L. „Glorinal”.
 - S.R.L. „Tenadria”.
 - S.A. „Termocom”².
 - S.R.L. „Ecosem”.
 - Asociațiile de Coproprietari în Condominiu nr.55/301, nr.55/286 și nr. 55/312
 - Consiliul Asociației de Locatari (din str. Valea Trandafirilor nr. 6/2).

Părțile implicate

Glorinal a fost creată și înregistrată la Camera Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției la data de 16.03.1998. Adresa: mun. Chișinău, str. Moara Roșie, 5/1, MD-2005. Întreprinderea activează în baza a două licențe:

- nr.AMMII – 038746 valabilă până pe 16.07.2014, cu genul de activitate - Construcțiile de clădiri, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, și
- nr.AMMII – 038746 valabilă până pe 10.07.2014, pentru genul de activitate Construcțiile de clădiri, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții.

Asociația dispune de Certificatul de Înregistrare nr. MD 0115308 obținut la Camera Înregistrării de Stat în data de 21.03.2012. Adresa: mun. Chișinău, str. Valea Trandafirilor, nr. 18.

² Conform Hotărârii de Guvern nr. 919 din 18.11.2011 cu privire la reorganizarea unor întreprinderi din sectorul termoeenergetic, S.A. „Termocom” a fuzionat cu S.A. „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 1” și S.A. „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2.

Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

Piața relevantă a produsului

În contextul prezentei investigații piața produsului se consideră a fi piața prestării serviciului de energie termică și apă caldă menajeră.

Piața geografică relevantă

Piața geografică relevantă se definește ca fiind blocurile locative din str. Valea Trandafirilor nr.6/1, nr.6/2, nr.16, nr.18 și nr.20, unde serviciul de energie termică și apă caldă menajeră este prestat.

Luând în vedere cele expuse mai sus **pieța relevantă este piața prestării serviciului de energie termică și apă caldă menajeră în cadrul blocurilor locative din str. Valea Trandafirilor nr.6/1, nr.6/2, nr.16, nr.18 și nr.20, mun. Chișinău.**

Situația dominantă

În contextul acestei investigații este necesar de stabilit dacă Glorinal are posibilitatea de a exercita influență decisivă asupra condițiilor generale de prestare a serviciului pe piața respectivă sau de a împiedica accesul pe piață unor alți furnizori.

Experiența arată că este posibilă conectarea blocurilor de locuit, cu sistem autonom de aprovizionare cu energie termică, la sistemul centralizat de aprovizionare cu energie termică din mun. Chișinău, cheltuielile de conectare fiind acoperite din contul furnizorului serviciului de energie termică.

Locatarii blocurilor din str. Valea Trandafirilor nr.6/1, nr.6/2, nr.16, nr.18 și nr.20 dispuneau de posibilitatea tehnică de a conecta rețeaua de energie termică a blocurilor la sistemul centralizat de energie termică gestionat de S.A. „Termocom”.

Beneficiarii serviciilor oferite de Glorinal dispuneau de posibilitatea migrării la un alt furnizor de servicii prin conectarea rețelei de energie termică la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică al S.A. „Termocom”, potrivit răspunsului oferit de S.A. „Termocom” unui locatar din str. Valea Trandafirilor 6/2. Prin urmare, se constată prezența puterii de negociere a beneficiarilor serviciului oferit de Glorinal.

Glorinal nu are posibilitatea de a influența decisiv condițiile generale de prestare a serviciului dat fiind prezența puterii de negociere a locatarilor sau de a împiedica accesul la serviciile prestate de S.A. „Termocom”, ca furnizor alternativ de energie termică.

Acte și fapte constatate

Asociația afirmă că Glorinal impune tarife exagerate pentru serviciul de energie termică și apă caldă menajeră, profitând de situația dominantă pe care și-a asigurat-o la momentul proiectării și construcției complexului locativ.

În tabelul 1 și tabelul 2 este prezentată componența tarifului pentru serviciul de energie termică și apă caldă, pentru luna mai 2012.

Tabelul 1

Componentele tarifului pentru serviciul de energie termică și apă caldă

Nr.	Denumirea cheltuielilor	Unitate de măsură	Preț unitate de măsură după 15.05.2012	2012	
				Volum	Cost
1.	Gaz natural	m ³	6,18510	...	...
2.	Apă	m ³	27,552	...	..
3.	Energie electrică (până pe 15 mai)	kWh	1,776	...	...
	Energie electrică (după 15 mai)	kWh	1,896	...	...
4.	Sare	Kg	5	...	...
5.	Ulei lubrina 12	Lit.	1.200	...	...
6.	Cheltuieli materiale	Lei	-	-	...
7.	Cheltuieli de birou	Lei	-	-	...
8.	Salariu	Lei	-	-	...
9.	Asigurare socială și medicală	26,50%	-	-	...
10.	Servicii telecom. (GSM)	Lei	-	-	...
11.	Deservirea cazangeriei	Lei	-	-	...
12.	Uzura și reparația OMVSD	Lei	-	-	...
13.	Paza	Lei	-	-	...
14.	Benzină (20 litri)	Lei	-	-	...
15.	Total	-	-	-	...
16.	Energia termică	Gcal	-	...	-
17.	*inclusiv încălzire	Gcal	-	-	-
18.	*inclusiv agent termic	Gcal	-	...	...
19.	Preț 1 Gcal	Lei	-	-	...
20.	Apă rece	m ³	9,190	...	...
21.	Agent termic	m ³	-	...	...
22.	Preț 1 m³ agent termic	Lei	-	-	...
23.	Preț 1 m³ apă caldă	Lei	-	-	...
24.	Total cheltuieli	Lei	-	-	...

Sursa: Răspuns Glorinal nr.183 din 23.07.2012.

Tabelul 2

Tarifele percepute

Nr.	Produs	Unitate de măsură	Cost	Cantitate	Suma
1.	Preț 1 Gcal	Lei	1.100,000	-	-
2.	Preț 1 m ³ agent termic 1,2,5 linia	Lei	90,810	...	...
3.	Preț 1 m ³ apă rece 1,2,5 linia	Lei	9,190	...	...
4.	Total	Lei			...
5.	Diferența	Lei			...
6.	Preț 1m ³ apă caldă 1,2,5 linia	Lei	Agent termic	...	100,00
			Apă rece	...	

Sursa: Răspuns Glorinal nr.183 din 23.07.2012.

Conform informației prezentate de Asociație sistemul de încălzire și aprovizionare cu apă caldă este unul centralizat, prevăzut pentru întregul complex locativ și este efectuat prin intermediul unei cazangerii construite pe teritoriul complexului. Din momentul dării în exploatare, furnizarea energiei termice și apei calde este realizată de Glorinal.

Potrivit informației prezentate de Glorinal precum și în baza facturilor prezentate de un locatar din str. Valea Trandafirilor nr. 18 a fost posibilă stabilirea evoluției tarifelor pentru serviciul de energie termică și apă caldă oferite locuitorilor din str. Valea Trandafirilor, 18 și 20³ conform tabelului 3.

Tabelul 3

Evoluția tarifelor pentru serviciul de energie termică și apă caldă

Perioada	01.12.2009	2010		2011			2012		
		19.01.2010	01.10.2010	12.2011	01.02.2011	11.2011	01.01.2012	01.02.2012	31.05.2012
Tarif, lei/Gcal	540,82	699	821	-	898	987	1.100	-	-
Tarif / 1 m ³ apă caldă	42,43 lei	53,12 lei	56 lei	90 lei ⁴	80 lei ⁵	-	-	70 lei ⁶	100 lei

Sursa: Informația de raportor în baza informației prezentate.

Din datele obținute în tabel se constată o evoluție disproporționată a tarifului la serviciul de apă caldă în perioada 2009-2012, de la 42,43 lei/m³ până la 90 lei/ m³ și de descreștere în perioada decembrie 2011 – februarie 2012 de la 90 lei/ m³ până la 70 lei/m³ și apoi din nou o creștere până la 100 lei/ m³ în luna mai 2012.

Evoluția tarifului la serviciul de apă caldă menajeră pe parcursul unui an este explicată prin faptul că în perioada rece este oferit atât serviciul de apă caldă cât și cel de energie termică (încălzire), situație care este însoțită de divizarea cheltuielilor și respectiv de reducerea tarifului pentru 1 m³ situație opusă înregistrându-se în perioada inter-sezonieră de încălzire când doar serviciul de apă caldă este oferit, tariful respectiv fiind mai mare.

În acest context, a fost oportună efectuarea unei analize comparative a tarifelor percepute de Glorinal cu tarifele stabilite în cazuri similare la alte cazangerii asemănătoare, fiind solicitată informație relevantă din partea administratorilor

³ Scris. Glorinal nr.183 din 23.07.2012, copia chitanței nr.14 din 05.01.2012 și nr. 13 din 06.12.2011 Confidențial.

⁴ Chitanța nr. 13 este din data de 06.12.2011, iar tariful de 90 lei/m³ este stabilit pentru consumul de apă caldă din perioada 01.11.2011 – 01.12.2011, adică luna precedentă.

⁵ Chitanța nr.14 este din data de 05.01.2011 iar tariful de 80 lei/m³ este stabilit pentru consumul de apă caldă din perioada 01.12.2011 – 01.01.2012, adică luna precedentă.

⁶ Chitanța nr.15 este din data de 07.02.2012 iar tariful de 70 lei/m³ este stabilit pentru consumul de apă caldă din perioada 01.01.2012 – 01.02.2012, adică luna precedentă.

blocurilor din str. N.Sulac, 8 – Complexul locativ „Diana” și din partea administratorului cazangeriei din str. Academ. S.Rădăuțanu, 3, 5, 9:

str. N.Sulac, 8, mun.Chișinău, complexul locativ „Diana”

Locatarii blocurilor din str. N.Sulac, 8, mun.Chișinău, complexul locativ „Diana”, ACC nr.55/286 au informat Consiliul Concurenței că în perioada rece a anilor 2011-2012, locatarii din blocul A achitau 1500 lei/Gcal iar locatarii din blocul B – 1250 lei/Gcal, 1 m³ de apă caldă era tarifat de la 80 lei la 120 lei.

str. Acad. S. Rădăuțanu, 3, 5, 9

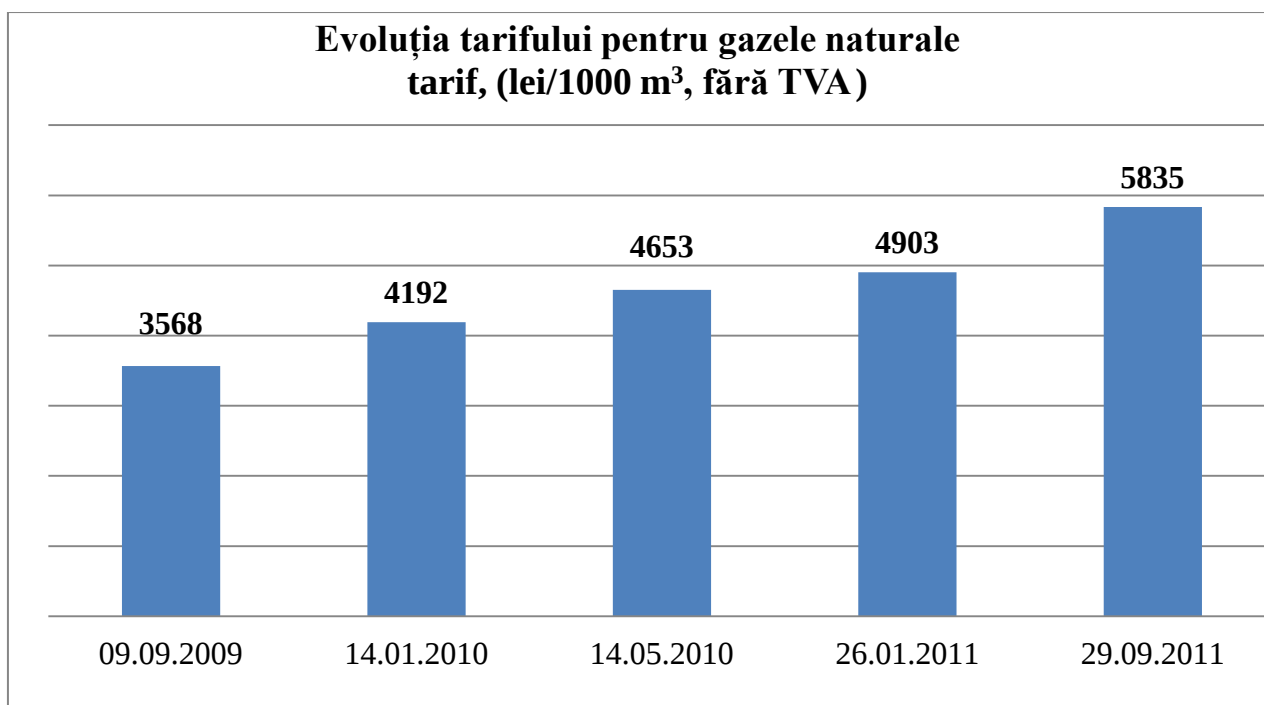
S.C. „Tenadria” S.R.L. a stabilit în data de 01.11.2011 pentru locatarii blocurilor din str. Acad. S. Rădăuțanu, 3, 5, 9 din mun. Chișinău un tarif de 899 lei/Gcal și 51,54 lei/m³ de apă caldă. Ulterior, cazangeria fiind transmisă în gestiunea S.R.L. „Termocom” pentru perioada de încălzire 2012-2013, a vândut 1 Gcal la un preț de 1626,54 lei.

Conform informației prezentate de administratorul A.C.C. nr. 55/285 din str. Acad. S. Rădăuțanu 3, 5, 9, în prezent imobilele complexului locativ sunt conectate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al mun. Chișinău, în baza contractului nr. 100 din 11.07.2013 încheiat între A.C.C. nr. 55/285 și S.A. „Termocom”. Conform pct. 1.1. din contract S.A. „Termocom” se obliga să asigure racordarea sistemului de încălzire și preparare a apei calde menajere a rețelelor interne ale blocurilor din mun. Chișinău, str. Acad. S. Rădăuțanu 3, 5, 9 la Sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al mun. Chișinău.

Pînă la încheierea contractului cu S.A. „Termocom” complexul dispunea de cazangerie, antreprenorul general furnizând agent termic către locatari. Din cauza tarifului și prestației nesatisfăcătoare s-a decis conectarea complexului la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al mun. Chișinău. Reieșind din faptul că blocurile locative dispuneau de rețelele termice interne în stare bună, S.A. „Termocom” a investit în tronsonul ce leagă complexul locativ de traseul magistral.

Analizând informația privind stabilirea tarifelor în alte cazuri se constată faptul că tarifele percepute de Glorinal sunt mai mici cu circa 150 lei – 400 lei comparativ cu tarifele percepute în complexul locativ „Diana” și cu 526,64 lei – în cazul cazangeriei din str. Acad. S. Rădăuțanu, 3, 5, 9, pentru perioada de încălzire 2012-2013.

Important de menționat faptul că atât tariful la energie termică cât și tariful pentru serviciul de apă caldă menajeră a crescut pe parcursul perioadei anilor 2009-2011, fapt care a fost în mare parte influențat de creșterea tarifului pentru gazele naturale. Conform următoarei diagrame se observă faptul că în perioada 2009-2011 tariful pentru gazele naturale a crescut de la 3.568 lei în 2009 la 5.835 lei în 2011.

Sursa: Întocmit de raportor în baza informației publicate de ANRE.

Calificarea legală a acțiunilor constatate

Tariful stabilit de Glorinal pentru 1 Gcal este mai mic decât cel impus de administratorul cazangeriei complexului Diana și de administratorul cazangeriei din str. Academ. S.Rădăuțanu.

Glorinal nu se află în situație dominantă la prestarea serviciului de energie termică consumatorilor din str. Valea Trandafirilor nr.18 și nr.20 prin faptul că există posibilitatea tehnică de a conecta rețeaua la sistemul centralizat al S.A. „Termocom”.

Astfel, se constată că acțiunile reclamate nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de încălcare prevăzute de art.6 lit.h) al Legii nr. 1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței.

Observații la raportul de investigație

În conformitate cu prevederile art. 59 din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, prin scrisorile nr.ASS-05/182-1970 și nr.ASS-05/183-1969 din 26.11.2015, Consiliul Concurenței a transmis spre informare raportul de investigație oferind posibilitate Glorinal și Asociației de a prezenta observații asupra acestuia în termen de 30 de zile lucrătoare.

Pe parcursul acestei perioade niciuna din părți nu a prezentat observații în termenul prevăzut de art.59 alin. (3) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, nici nu a solicitat prelungirea termenului (art.59 alin.(4) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012).

Reieșind din constatările expuse, ținând cont de prevederile legislației Republicii Moldova, în temeiul art.39 și art.93 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A înceta examinarea cazului inițiat prin Dispoziția nr.18 din 05.07.2012 în legătură cu lipsa întrunirii semnelor de încălcare a art.6 lit. h) al Legii nr.1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței de către S.R.L. „Glorinal”.
2. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE